

D ů v o d y:

Vymáhající strana má sídlo v Praze, povinná strana v Bratislavě. Exekuce má být vedena na vklad u poštovního šekového úřadu v Praze, tedy na pohledávku neknihovní. Exekučním titulem jest výkaz nedoplatků, jehož vykonatelnost jest potvrzena zemskou politickou správou v Praze (§ 1 čís. 13 ex. ř. a k tomu judikát čís. 251 býv. nejv. soudu ve Vídni, uveřejněný pod čís. 1783 a také již rozhodnutí čís. 1340 sb. Nowak). Z toho jest již vidno, že k povolení exekuce jest příslušným podle §u 4 čís. 6 ex. ř. exekuční soud. Tímto jest podle §u 18 čís. 3 ex. ř. exekuční soud v Praze (který podle vládn. nař. ze dne 26. srpna 1926, čís. 165 sb. z. a n. započal svou činnost od 1. listopadu 1926), protože povinná strana nemá »v tuzemsku« obecného soudu, a protože v důsledku toho rozhoduje sídlo podlužníka. Tuzemskem pak není tu rozuměti tuzemsko ve smyslu státoprávním, totiž celé území Československé republiky, které tvoří podle §u 3 (1) ústavní listiny ze dne 29. února 1920, čís. 121 sb. z. a n. jednotný a nedílný celek, nýbrž tuzemsko ve smyslu čl. XX. úvod. zák. k ex. ř. (také článek X. úvod. zák. k j. n. a čl. XXIX. úvod. zák. k c. ř. s.) a čl. III. čís. 3 zák. ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n., totiž území, ve kterém platí exekuční řád ze dne 27. května 1896, čís. 79 ř. zák.

Čís. 7012.

Na povaze závazku z demoličního reversu, zda jest veřejnoprávní či soukromoprávní, nemění ničeho okolnost, zda svolení ku stavbě bylo uděleno zvláštní listinou a závazek ku příštímu zbourání byl podstoupen též zvláštní listinou, či zda obojí bylo pojato do společné listiny.

Byl-li závazek přestavby domu do stavební čáry smluven mezi obcí a majitelem domu z důvodu veřejné komunikace, lze se splnění jeho domáhati pouze cestou správní, třebaž byl učiněn ve formě soukromoprávní smlouvy a vložen do pozemkové knihy.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1927, R II 8/27.)

Žalobu obce na majitele domu, by byli uznáni povinnými přestavěti severovýchodní roh hlavní budovy a trakt domu do ulice tak, by zapadl do stavební čáry stanovené pro tuto ulici, soud první stolice k námitce žalovaných odmítl pro nepřípustnost pořadu práva. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Dle tvrzení žalující obce zavázala se žalovaná listinou ze dne 18. října 1919 za příčinou přestavby svého domu a to před udělením stavebního povolení k této přestavbě, přestavěti severovýchodní roh hlavní budovy tohoto domu v ulici Ú. tak, by dům tento zapadl do čáry stavební městem stanovené; toto ustoupení do stavební čáry měla strana žalovaná provést do pěti let. O plnění tohoto závazku se v tomto sporu jedná. Dle názoru procesního soudu první stolice je pořad práva pro tento

nárok vyloučen, poněvadž jde o veřejnoprávní závazek zakládající se na stavebním řádě. Rekursní soud nesouhlasí s tímto právním názorem. Rozhodujícím je, zda žalující obec jest oprávněna to, co je v tomto sporu zažalováno, vynutiti proti žalovaným na základě předpisu stavebního řádu tak, že tu je veřejnoprávnímu nároku listinou ze dne 18. října 1919 dáno zevní roucho soukromoprávního nároku. Na tuto otázku dlužno dáti zápornou odpověď. Nesporně bylo žalovaným uděleno stavební povolení k zmíněné přestavbě bezpodmínečně usnesením městské rady žalující obce ze dne 2. dubna 1919. Podle §u 21 stav. ř. jest přípustno za příčinou udělení stavebního povolení ku přestavbě donutiti stavebníka, by ustoupil do stavební čáry, to však jen takovým způsobem, že stavební povolení prohlašuje se za závislé na ustoupení do stavební čáry. Bylo-li však stavební povolení uděleno bezpodmínečně, nedostává se stavebnímu úřadu donucovací moci k vynucení téhož závazku. Obec jest proto nucena, zajistiti si plnění tohoto závazku stavebníkem jen zvláštní úmluvou. Stavební řád nezná »stavebního povolení« pod rozvazovací podmínkou. I v tomto případě bylo žalovaným uděleno stavební povolení ku přestavbě určitého domu. Současně zavázala se žalovaná strana, že do pěti let přestaví určitou část domu do stavební čáry. Takový závazek lze jen zajistiti soukromoprávní smlouvou. Stavební úřad nemá moci vynutiti na stavebníku ustoupení do stavební čáry mimo případ §u 21 stav. ř.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze upříti oprávnění. Jak rozhodl nejvyšší soud již ve svém usnesení ze dne 29. září 1926, č. j. R II 221/26-1, čís. sb. 6320, dlužno při posuzování demoličního reversu rozeznávati: Bylo-li stavební povolení uděleno z důvodů veřejných jen pod výslovnou podmínkou, že musí stavení k žádosti oprávněného býti opět odstraněno, může demolice, když podmínka se splnila, býti nařízena stavebním úřadem. V případech ostatních, převzal-li totiž stavebník, by se vyhnul soukromoprávním námitkám vzneseným proti zamýšlené stavbě neb přestavbě, závazek, že budovu k požádání úřadu neb osoby třetí opět odstraní, jde o nárok ze soukromoprávní smlouvy a sluší nároku z takového demoličního reversu zjednati průchod pořadem práva. Na povaze závazku, zda jest veřejnoprávní, či soukromoprávní, nic nemění okolnost, zda povolení ke stavbě bylo uděleno zvláštní listinou a závazek ku příští demolici budovy a k ustoupení do stavební čáry, jenž byl podmínkou stavebního povolení, byl stanoven listinou druhou, či zda obojí, stavební povolení i podmínka, pod kterou uděleno, byly pojaty do listiny jediné. Oboje dlužno posuzovati jako celek, jako jednotné právní jednání, jako úřední stavební povolení udělené pod rozvazovací výminkou; když výminka se splnila, aniž přestavba v čáře stavební byla provedena, lze k budově, ve příčině kteréž povolení k stavbě pominulo, přihlížeti, jako by byla zřízena vůbec bez stavebního povolení. V té příčině jest zjištěno prvním soudem, že závazek přestavby

domu žalovaných do stavební čáry byl smluven mezi žalující obcí a žalovanými z důvodů veřejné komunikace, tedy nikoli z důvodu soukromoprávního, nýbrž veřejnoprávního. Lhostejno jest, že závazek tento, jenž byl podmínkou stavebního povolení, byl učiněn ve formě smlouvy soukromoprávní a vložen do pozemkové knihy, ježto tím veřejnoprávní povaha závazku se nezměnila, jak správně uvedl již první soud. Vymoci na žalovaných tento veřejnoprávní závazek nelze však pořadem práva, nýbrž pouze cestou správní úřadem stavebním. Námitka nepřipustnosti pořadu práva jest tudíž plně odůvodněna.

Čís. 7013.

Teprve odevzdáním pozůstalosti jest dědic jako takový oprávněn aktivně i pasivně ku sporům tak, jako byl oprávněn zůstavitel. Lhostejno, že pozůstalost byla již dříve ve správě a užívání přihlášeného dědice. V mezičase mohou věřitelé zůstavitelovi žalovati jen pozůstalost, zastoupenou přihlášeným dědicem nebo dědice jako zástupce pozůstalosti, nikoliv však dědice osobně.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1927, Rv II 183/27.)

Žalobce domáhal se na Vilemíně H-ové jako dědičce po Anně R-ové odevzdání domkářské usedlosti. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. Ne j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu s tím obmezením, že se žaloba zamítá pro tentokráte.

D ů v o d y:

Oprávněn jest dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§u 503 čís. 4 c. ř. s.), pokud jde o otázku až dosud trvajících nedostatku pasivní legitimace žalované a o předčasnosti žaloby proti ní. Podkladem žalobního nároku jest dědický smír ze dne 20. února 1922, uzavřený při projednávání pozůstalosti po otci stran mezi jejich matkou jako přejímatelkou pozůstalosti a mezi pozůstalými dětmi, podle kterého se matka mimo jiné zavázala, že vyplatí dětem otcovské podíly po 800 Kč v době, kdy předá synovi Vilému R-ovi domkářskou usedlost, a podle kterého se dále zavázala, že tomuto synovi domkářskou usedlost s příslušenstvím »kupně« předá ve vhodné době za mírnou cenu, která pro případ neshody má býti určena soudním odhadem, a s výhradou přiměřeného výměnku. Matka tehdy svolila, by toto obmezení jejího práva vlastnického »nápadnickým právem, případně předkupním právem« synovým bylo ve příčině celé chalupnické usedlosti knihovně vtěleno, což se také stalo. Pozůstalost byla tehdy po otci projednána na základě notářského spisu ze dne 25. června 1876, čís. 1844 uzavřeného při sňatku mezi rodiči stran. Matka zemřela dne 27. dubna 1925 a nyní domáhá se žalobce na své sestře, jako universální dědičce po matce odevzdání domkářské usedlosti s příslušenstvím za cenu soud-